

CURSOS 2019/2020

HISTORIA DEL ARTE Y PATRIMONIO HISTÓRICO-ARTÍSTICO

MÚSICA

ESCRITURA CREATIVA

ESTIMULACIÓN COGNITIVA

Bankia

Fundació

SA NOSTRA Caixa de Balears

CURSOS DE HISTORIA DEL ARTE Y PATRIMONIO HISTÓRICO-ARTÍSTICO

Profesora: María José Lapeña

PRIMERO HISTORIA DEL ARTE

Horario: lunes y miércoles de 11 h a 12 h

Arte antiguo

- Arte prehistórico, primeras manifestaciones artísticas.
- El Neolítico. Edad de bronce y la cultura balear.
- Arte de las antiguas civilizaciones: Mesopotamia y Egipto.

Arte clásico

- Orígenes del arte griego: Creta y Micenas.
- Antigua Grecia: la polis, el templo y la mitología.
- Antigua Roma: el arte etrusco. La arquitectura civil y religiosa.
- La romanización y su impacto en nuestra geografía. Primer arte del cristianismo.

Arte medieval

- Del imperio bizantino a la Europa de las catedrales. Arte bizantino: Santa Sofía.
- El Islam: la mezquita. El arte hispano-musulmán.
- La Europa feudal: el románico y su importancia espiritual.
- Las rutas de peregrinación (el camino de Santiago).
- El arte gótico y el fenómeno urbano.

SEGUNDO HISTORIA DEL ARTE

Horario: lunes y miércoles de 12 h a 13 h

El gótico internacional de Flandes. Tiempo de príncipes y reyes amantes del arte. La pintura flamenca. El arte de los Reyes Católicos.

El Trecento y Quattrocento italianos. La vuelta al humanismo y al clasicismo; Petrarca. El primer Renacimiento en Florencia. La corte de los Medici: Lorenzo el Magnífico.

Siglo XVI. Poder y esplendor de las cortes papales. Época de los grandes genios: Leonardo, Rafael y Miguel Ángel. Felipe II y el Escorial.

Arte barroco. Caravaggio, Rubens, Rembrandt. Arquitectura y escultura barroca en nuestro país: imaginería castellana y andaluza. Pintura española: José Ribera, Velázquez, Murillo, Zurbarán. El Barroco en Mallorca.

TERCERO HISTORIA DEL ARTE

Horario: martes y jueves de 11 h a 12 h

Rococó en Francia y su difusión en Europa: el siglo XVIII en Francia, el absolutismo de Luís XV. Importancia de la Compañía de Indias. Asimilación del arte oriental y su difusión por Europa.

Neoclasicismo: Grecia como fuente de inspiración artística. El descubrimiento de Pompeya y Herculano. Revolución francesa de 1789 y el arte revolucionario. **España:** las reformas de Carlos III. Juan de Villanueva y la nueva arquitectura. Francisco de Goya. Neoclasicismo en Palma; un nuevo concepto de ciudad.

Romanticismo: nuevos modelos y materiales en la arquitectura. El neogótico. Renovación del urbanismo en las ciudades; orientalismo, historicismo y exaltación de las emociones.

Realismo e impresionismo: la revolución industrial en Europa. Escuela de Barbizon y el nacimiento del paisajismo. Inglaterra: Turner y Constable. Impresionismo: Monet. España: Sorolla. Postimpresionismo: Gauguin, Van Gogh, Cézanne, etc.

Simbolismo y modernismo: antecedentes del simbolismo, los prerrafaelitas. Influencia de la literatura en la pintura simbolista. El modernismo en Europa y en nuestro entorno.

CUARTO HISTORIA DEL ARTE

Horario: martes y jueves de 12 h a 13 h

Arte del siglo XX

Antecedentes artísticos del siglo XX. Concepto de vanguardia y nacimiento de los primeros "ismos"; fauvismo y expresionismo alemán. Primera geometría y abstracción, cubismo, futurismo, orfismo, constructivismo y neoplasticismo.

Pintura metafísica, dadaísmo y naïf. Surrealismo: Miró, Dalí. Pintura después de la II Guerra Mundial. Expresionismo abstracto, pop art, arte conceptual y minimalismo. Escultura y evolución de la arquitectura. Especificidad en España y Mallorca; Guerra Civil.

Los temas se estudiarán primero en general y después referidos de forma específica a Mallorca siempre que afecten a la historia de nuestra isla. Las clases teóricas se complementarán con diapositivas y material audiovisual. Además, se harán visitas concertadas a distintos monumentos y museos de Mallorca.

Duración: del 21 de octubre de 2019 al 28 de mayo de 2020

PRECIO: 100 € CLIENTES DE BANKIA - 145 € NO CLIENTES

MONOGRÁFICOS

LA FOTOGRAFÍA EN EL ARTE CONTEMPORÁNEO

Profesora: Pilar Rubí

Duración: del 21 de octubre de 2019 al 13 de enero de 2020

Horario: lunes de 17 h a 18 h

Desde su aparición, a principios del siglo XIX, la fotografía siempre ha latido con el pulso de la creación artística. Nos aproximaremos a la obra de los artistas, que desde esos inicios han supuesto un hito en la Historia del Arte (Julia Margaret Cameron, Alfred Stieglitz, Henri Cartier-Bresson y Man Ray, entre otros muchos) hasta los más contemporáneos (Cindy Sherman, Robert Mapplethorpe o Martin Parr), para conocer de qué manera este medio cambió y sigue cambiando nuestra forma de mirar y entender el mundo que nos rodea.

LA GIOCONDA DE MADRID Y OTRAS OBRAS DEL MUSEO DEL PRADO. ARTE Y MITO

Profesora: Elena Conde

Duración: del 24 de octubre de 2019 al 9 de enero de 2020

Horario: jueves de 17 h a 18.15 h

El Museo del Prado se gesta a partir de la colección de la monarquía hispana hace 200 años y acaba siendo una de las instituciones más relevantes del panorama mundial. Grandes pintores están muy bien representados, como El Bosco, Tiziano, El Greco, Rubens, Velázquez o Goya. Retratos, bodegones, alegorías, paisajes, historia, religión y mito... son los temas plasmados en los lienzos, la mayoría testimonios excepcionales.

Bajo nuevas perspectivas, en este curso leeremos obras célebres, pero también descubriremos otras que se revelan novedosas, como la *Mona Lisa* de Madrid tras las recientes restauraciones o la recuperación del brillante colorido y la luz envolvente de *La Anunciación* de Fra Angelico.

MUJERES ARTISTAS: LAS PIONERAS DE LAS VANGUARDIAS DEL SIGLO XX

Profesora: Pilar Rubí

Duración: del 3 de febrero al 20 de abril de 2020

Horario: lunes de 17 h a 18 h

Los movimientos artísticos que engloban las vanguardias del siglo XX, del impresionismo al surrealismo, estuvieron integrados por artistas que fueron mucho más que musas, esposas o amantes de sus compañeros de profesión y que intentaron desarrollar su obra, aunque no siempre con éxito, por el contexto histórico y social que les tocó vivir.

Descubriremos quiénes eran Berthe Morisot, Mary Cassat, María Blanchard, Frida Kahlo, Hannah Höch y Maruja Mallo, entre muchas otras, y conoceremos cuál es el legado de estas creadoras que, cada vez más, van conquistando el espacio que merecen, a pesar de que la Historia del Arte oficial las ha excluido de su relato.

LA VIDA COTIDIANA EN TIEMPOS PASADOS DESDE EL ARTE Y LA ARQUEOLOGÍA. LA MUJER COMO PROTAGONISTA

Profesora: Elena Conde

Duración: del 5 de marzo al 21 de mayo de 2020

Horario: jueves de 17 h a 18.15 h

Se propone una nueva mirada en el análisis de las vivencias cotidianas a través del arte y la arqueología, considerando que la cultura material de tiempos pasados nos ofrece una información útil y precisa. Los espacios arquitectónicos y sus funciones, el ajuar de los hogares, los atuendos y las joyas, las fiestas... nos proporcionan datos para el análisis de sociedades pasadas.

En las últimas décadas, se ha centrado la atención en las mujeres como protagonistas también de la Historia. En este curso se estudiará, entre otros temas, el papel femenino en las sociedades de la Antigüedad clásica, en el periodo visigodo hispano y en la Edad Media (cristiana, musulmana, judía), así como en el Renacimiento.

Viaje opcional

PRECIO: 65 € CLIENTES DE BANKIA - 100 € NO CLIENTES

EL PIANO. LA EVOLUCIÓN ESTILÍSTICA DEL PIANO EN LA HISTORIA DE LA MÚSICA

Profesor: Andreu Riera Gomila

Duración: Uno o dos viernes al mes desde el 25 de octubre de 2019 al 12 de junio de 2020

Horario: de 12 h a 13.15 h

Objetivo:

A través de este curso de conferencias/conciertos, haremos un recorrido musical desde la música barroca de J.S. Bach hasta la música pianística del siglo XX, explorando sobre todo los maestros clásicos como Mozart y Beethoven, y diferentes propuestas musicales del romanticismo como las obras de Schubert, Chopin y Schumann. También abordaremos los maestros del impresionismo francés, Debussy y Ravel. Y para acabar, la música de nuestro genio español, Manuel de Falla, y el compositor mallorquín Jaume Mas Porcel, un importante exponente del pianismo mediterráneo del siglo XX. Con este recorrido, veremos cómo el lenguaje, textura y sonoridad del piano cambia continuamente según el estilo musical y personalidad de cada compositor.

Programa:

25 de octubre de 2019. J.S. Bach. El arquitecto de la música.

13 de diciembre de 2019. W.A. Mozart. El prodigio de Salzburg.

20 de diciembre de 2019. L. Van Beethoven. El genio musical libertador del artista.

31 de enero de 2020. F. Schubert. El poeta musical romántico.

28 de febrero de 2020. F. Chopin. La voz y esencia del piano romántico.

13 de marzo de 2020. R. Schumann. La pasión poética del piano.

3 de abril de 2020. C. Debussy. Las nuevas sonoridades del piano.

24 de abril de 2020. M. Ravel. El maestro del impresionismo.

22 de mayo de 2020. M. de Falla. El genio de la música española.

12 de junio de 2020. J. Mas Porcel. Nuestro gran compositor del siglo XX mallorquín.

¡VIVIR LA OPERA! UNA APROXIMACIÓN DIFERENTE PARA UN MEJOR DISFRUTE

Profesor: Francesc Bonnín Socias

Duración: del 30 de octubre de 2019 al 3 de junio de 2020

Horario: miércoles de 18 h a 19.15 h

Objetivo:

Aumentar el disfrute de la ópera a partir del entendimiento.

Entender el cómo y el porqué de la ópera a partir del conocimiento de los diferentes **elementos musicales** (melodía, armonía, contrapunto, instrumentación, la forma, la voz...), **dramatúrgicos** (personajes, narración, bloques argumentales...), **estilísticos y de época y autor**.

Apreciar los diferentes aspectos técnicos de una manera simple e intuitiva.

Metodología:

A partir de una ópera o de una parte de ella, o de un aspecto, se dan informaciones y conceptos que permiten mejorar la percepción y el entendimiento aumentando la comprensión y el placer.

Las sesiones se realizarán básicamente a partir de grabaciones y sobre todo de la palabra y las ilustraciones al piano o mediante el canto, buscando siempre el contacto y la vivencia del ponente como director musical de ópera y director artístico.

Programa:

30 de octubre de 2019. *Aida* de Giuseppe Verdi. La presencia coral en las diferentes escenas. Segundo acto: la escena más grande nunca escrita.

6 de noviembre de 2019. *El Retablo de Maese Pedro* de Manuel de Falla. De títeres y locuras... la poética de lo absurdo. Los colores orquestales.

8 de enero de 2020. La voz en la ópera. Tipos de voz y personajes. La impostación vocal. Evolución con el paso del tiempo.

5 de febrero de 2020. *Suor Angelica* de Giacomo Puccini. Amor maternal, amor a Dios.

4 de marzo de 2020. Sexismo... Las relaciones padres-hijos en la ópera. El amor paternal y el amor maternal.

25 de marzo de 2020. *Aida* de Giuseppe Verdi. La intimidad en el más grande espectáculo. La intensidad emocional.

8 de abril de 2020. *Una voce in off*. Xavier Montsalvatge. Una gran cantata. La tecnología como un nuevo personaje.

22 de abril de 2020. *Gianni Schicci*. Y finalmente... Puccini hace una ópera cómica. La transición.

13 de mayo de 2020. *La Traviata* de Giuseppe Verdi. El personaje. La evolución vocal. Ilustración y análisis de Arias.

3 de junio de 2020. *Cavalleria Rusticana* de Pietro Mascagni. Pasión y emotividad. Belleza y desesperación...

EL CANTO DE LA SIBILA: DEL ORÁCULO DE DELFOS A PATRIMONIO DE LA HUMANIDAD

Profesor: Francesc Vicens

Duración: del 27 de enero al 23 de marzo de 2020 (1 sesión a la semana y 1 salida de 2 h)

Horario: lunes de 18.30 h a 19.30 h

Objetivos:

- Analizar el hecho cultural insular a partir del Canto de la Sibila.
- Entender el Canto de la Sibila y sus cambios, como consecuencia de su contexto histórico.
- Aproximarse al Canto como elemento social y emblemático de Mallorca.
- Entender la Sibila como una expresión musical, poética y literaria constante en todas las épocas.
- Comprender su significado y valor en el siglo XXI.
- Dar importancia al legado cultural y musical de Mallorca a partir de la Sibila.
- Visitar los espacios claves de la Sibila.

Metodología:

A través de audiciones, imágenes y fragmentos documentales, el acreditado musicólogo Francesc Vicens ofrecerá una serie de sesiones destinadas a conocer el personaje de la Sibila y su Canto a lo largo de la historia. A través de este curso nos aproximaremos a una de las expresiones musicales y culturales más emblemáticas de Mallorca, incluida en el listado de Bienes Inmateriales del Patrimonio Inmaterial de la UNESCO. El curso incluye la audición en directo de distintas sibilas.

Programa:

- La Sibila en la Antigüedad Clásica: el oráculo de Delfos.
- La procesión de los profetas y el teatro litúrgico medieval.
- Qué dice y cómo suena: los textos y las melodías de la Sibila.
- El Concilio de Trento y las prohibiciones del Canto.
- La Sibila romántica y los mediadores de los tópicos actuales.
- El siglo XX, la emergencia del Canto.
- La Sibila: Patrimonio de la Humanidad por la UNESCO.
- "Las otras sibilas", procesos de nueva creación y el futuro del Canto.

Los cursos monográficos se llevarán a cabo en un aula con el apoyo de material audiovisual. Tendrán un total de 10 sesiones.

Para poder llevar a cabo los cursos se requiere un número mínimo de 50 matriculados.

PRECIO: 65 € CLIENTES DE BANKIA - 100 € NO CLIENTES

ESTIMULACIÓN COGNITIVA

TALLER DE MEMORIA

Profesoras: Susana Monés y Macarena Sánchez

El objetivo de este taller es tratar, desde la prevención, las alteraciones cognitivas que podemos padecer los adultos a medida que nos hacemos mayores. Está dirigido a personas a partir de 70 años y se ofrece en grupos reducidos.

- Grupo 1. Martes de 17.30 h a 19 h del 22 de octubre de 2019 al 19 de mayo de 2020.
- Grupo 2. Miércoles de 17 h a 18.30 h del 23 de octubre de 2019 al 20 de mayo de 2020.
- Grupo 3. Jueves de 16.45 h a 18.15 h del 24 de octubre de 2019 al 21 de mayo de 2020.
- Grupo 4. Jueves de 18.30 h a 20 h del 24 de octubre de 2019 al 21 de mayo de 2020.

El taller tendrá un número máximo de 15 alumnos por grupo. Se deben cubrir un mínimo de plazas para poder realizar el curso.

PRECIO: 140 € CLIENTES DE BANKIA - 180 € NO CLIENTES

TALLER DE ESCRITURA CREATIVA

Profesor: Guillem Rosselló Bujosa

CURSO DE INICIACIÓN GRUPO A:

Duración: del 23 de octubre de 2019 al 27 de mayo de 2020
(quincenalmente)

Horario: miércoles de 17 h a 18 h, primer día de clase el 23 de octubre

CURSO DE INICIACIÓN GRUPO B:

Duración: del 30 de octubre de 2019 al 3 de junio de 2020
(quincenalmente)

Horario: miércoles de 17 h a 18 h, primer día de clase el 30 de octubre

Objetivos: aprender a describir nuestros sentimientos y pensamientos. Poder plasmar por escrito los recuerdos más lejanos. Aprender a mezclar nuestras vivencias para crear cuentos, relatos, etc.

Posibilidad de impresión-publicación de un libro con los mejores trabajos. El curso tendrá un máximo de 10 alumnos y un mínimo de 8.

PRECIO: 155 € CLIENTES DE BANKIA - 175 € NO CLIENTES

CURSO AVANZADO GRUPO A:

Duración: del 23 de octubre de 2019 al 3 de junio de 2020
(quincenalmente)

Horario: de 18.15 a 19.30 h, primer día de clase el 23 de octubre

CURSO AVANZADO GRUPO B:

Duración: del 30 de octubre de 2019 al 3 de junio de 2020
(quincenalmente)

Horario: de 18.15 a 19.30 h, primer día de clase el 30 de octubre

Objetivos: intentar escribir relatos más largos o incluso escribir su propio libro de relatos, novela o poesía, etc.
En el curso se planteará la posibilidad de imprimir o editar un libro. Para poderlo realizar es imprescindible haber realizado el curso de iniciación. El curso tendrá un máximo de 15 alumnos y un mínimo de 8.

PRECIO: 185 € CLIENTES DE BANKIA - 205 € NO CLIENTES

MATRÍCULA

Para formalizar la matrícula: **del 7 al 11 de octubre** en el Centro de Cultura de "SA NOSTRA".

Horario: **de 11 h a 14 h.**

Es necesario presentar la hoja de inscripción cumplimentada en el momento de la matrícula. El pago debe realizarse con su tarjeta bancaria.

Las plazas son limitadas. Los cursos se impartirán siempre que haya el número mínimo de alumnos previsto.

Inicio de los cursos: semana del 21 de octubre.

Teléfono de información: 971-595 980 (de 11 h a 14 h)

www.fundaciosanostra.es

CURSOS 2019/2020

HISTÒRIA DE L'ART I PATRIMONI HISTORICOARTÍSTIC

MÚSICA

ESCRITURA CREATIVA

ESTIMULACIÓ COGNITIVA

Bankia

Fundació

SA NOSTRA Caixa de Balears

CURSOS D'HISTÒRIA DE L'ART I PATRIMONI HISTORICOARTÍSTIC

Professora: María José Lapeña

PRIMER HISTÒRIA DE L'ART

Horari: dilluns i dimecres d'11 h a 12 h.

Art antic

- Art prehistòric, primeres manifestacions artístiques.
- El neolític. Edat de bronze i la cultura balear.
- Art de les civilitzacions antigues: Mesopotàmia i Egipte.

Art clàssic

- Orígens de l'art grec: Creta i Micenes.
- Antiga Grècia: la polis, el temple i la mitologia.
- Antiga Roma: l'art etrusc. L'arquitectura civil i religiosa.
- La romanització i el seu impacte en la nostra geografia. Primer art del cristianisme.

Art medieval

- De l'imperi bizantí a l'Europa de les catedrals. Art bizantí: Santa Sofia.
- L'Islam: la mesquita. L'art hispanomusulmà.
- L'Europa feudal: el romànic i la seva importància espiritual.
- Les rutes de pelegrinatge (el camí de Santiago).
- L'art gòtic i el fenomen urbà.

SEGON HISTÒRIA DE L'ART

Horari: dilluns i dimecres de 12 h a 13 h.

El gòtic internacional de Flandes. Temps de prínceps i reis amants de l'art. La pintura flamenca. L'art dels Reis Catòlics.

El Trecento i Quattrocento italians. El retorn a l'humanisme i al classicisme; Petrarca. El primer Renaixement a Florència. La cort dels Mèdici: Llorenç el Magnífic.

Segle XVI. Poder i esplendor de les corts papals. Època dels grans genis: Leonardo, Rafael i Miquel Àngel. Felip II i l'Escorial.

Art barrocc. Caravaggio, Rubens, Rembrandt. Arquitectura i escultura barroca al nostre país: imatgeria castellana i andalusa. Pintura espanyola: José Ribera, Velázquez, Murillo, Zurbarán. El Barroc a Mallorca.

TERCER HISTÒRIA DE L'ART

Horari: dimarts i dijous d'11 h a 12 h.

Rococó a França i la seva difusió a Europa: el segle XVIII a França, l'absolutisme de Lluís XV. Importància de la Companyia d'Índies. Assimilació de l'art oriental i la seva difusió per Europa.

Neoclassicisme: Grècia com a font d'inspiració artística. El descobriment de Pompeia i Herculà. Revolució francesa de 1789 i l'art revolucionari. **Espanya:** les reformes de Carles III. Juan de Villanueva i la nova arquitectura. Francisco de Goya. Neoclassicisme a Palma, un nou concepte de ciutat.

Romanticisme: nous models i materials en l'arquitectura: el neogòtic. Renovació de l'urbanisme a les ciutats; orientalisme, historicisme i exaltació de les emocions.

Realisme i impressionisme: la revolució industrial a Europa. Escola de Barbizon i el naixement del paisatgisme. Anglaterra: Turner i Constable. Impressionisme: Monet. Espanya: Sorolla. Postimpressionisme: Gauguin, Van Gogh, Cézanne, etc.

Simbolisme i modernisme: antecedents del simbolisme. Els preraphaelites. Influència de la literatura en la pintura simbolista. El modernisme a Europa i en el nostre entorn.

QUART HISTÒRIA DE L'ART

Horari: dimarts i dijous de 12 h a 13 h.

Art del segle XX

Antecedents artístics del segle XX. Concepte d'avantguarda i naixement dels primers "ismes"; fauisme i expressionisme alemany. Primera geometria i abstracció, cubisme, futurisme, orfisme, constructivisme i neoplasticisme.

Pintura metafísica, dadaisme i naïf. Surrealisme. Miró i Dalí.

Pintura després de la II Guerra Mundial; expressionisme abstracte, art pop, art conceptual i minimalisme. Escultura i evolució de l'arquitectura. Especificitat a Espanya i Mallorca. Guerra Civil.

Els temes s'estudiaran primer en general i després referits de manera específica a Mallorca, sempre que afectin la història de la nostra illa. Les classes teòriques es complementaran amb diapositives i material audiovisual. A més, es faran visites concertades a diferents monuments i museus de Mallorca.

Durada: del 21 d'octubre de 2019 al 28 de maig de 2020.

PREU: 100 € CLIENTS DE BANKIA - 145 € NO CLIENTS

MONOGRÀFICS

LA FOTOGRAFIA EN L'ART CONTEMPORANI

Professora: Pilar Rubí

Durada: del 21 d'octubre de 2019 al 13 de gener de 2020

Horari: dilluns de 17 h a 18 h.

Des de la seva aparició, al principi del segle XIX, la fotografia sempre ha bategat amb el pols de la creació artística. Ens aproximarem a l'obra dels artistes que des d'aquests inicis han suposat un fita en la història de l'art (Julia Margaret Cameron, Alfred Stieglitz, Henri Cartier-Bresson i Man Ray, entre d'altres), fins als més contemporanis (Cindy Sherman, Robert Mapplethorpe o Martin Parr), per conèixer de quina manera aquest mitjà va canviar i continua canviant la nostra forma de mirar i entendre el món que ens envolta.

LA GIOCONDA DE MADRID I ALTRES OBRES DEL MUSEU DEL PRADO. ART I MITE

Professora: Elena Conde

Durada: del 24 d'octubre de 2019 al 9 de gener de 2020

Horari: dijous de 17 h a 18.15 h

El Museu del Prado es gesta a partir de la col·lecció de la monarquia hispana fa 200 anys i acaba essent una de les institucions més rellevants del panorama mundial. Hi són molt ben representats grans pintors, com el Bosco, Ticià, el Greco, Rubens, Velázquez o Goya. Retrats, bodegons, al·legories, paisatges, història, religió i mite... són els temes plasmats a les teles, la majoria testimonis excepcionals.

A partir de noves perspectives, en aquest curs llegirem obres cèlebres, però també en descobrirem d'altres que es revelen com a noves, com la *Mona Lisa* de Madrid, després de les restauracions recents, o la recuperació del colorit brillant i la llum que envolta *L'Anunciació* de Fra Angelico.

DONES ARTISTES: LES PIONERES DE LES AVANTGUARDES DEL SEGLE XX

Professora: Pilar Rubí

Durada: del 3 de febrer al 20 d'abril de 2020

Horari: dilluns de 17 h a 18 h

Els moviments artístics que engloben les avantguardes del segle XX, de l'impressionisme al surrealisme, van estar integrats per artistes que van ser molt més que muses, esposes o amants dels seus companys de professió i que van intentar desenvolupar la seva obra, encara que no sempre amb èxit, en el context històric i social que els va tocar viure. Descobrirem qui eren Berthe Morisot, Mary Cassat, Maria Blanchard, Frida Kahlo, Hannah Höch i Maruja Mallo, entre moltes altres, i coneixerem quin és el llegat d'aquestes creadores que cada vegada més van conquerint l'espai que mereixen, malgrat que la història de l'art oficial les ha exclòs del seu relat.

LA VIDA QUOTIDIANA EN TEMPS PASSATS DES DE L'ART I L'ARQUEOLOGIA. LA DONA COM A PROTAGONISTA

Professora: Elena Conde

Durada: del 5 de març al 21 de maig 2020

Horari: dijous de 17 h a 18.15 h

Es proposa una nova mirada en l'anàlisi de les vivències quotidianes a través de l'art i l'arqueologia, considerant que la cultura material de temps passats ens ofereix una informació útil i precisa. Els espais arquitectònics i les seves funcions, el parament de les llars, els vestits i les joies, les festes... ens proporcionen dades per a l'anàlisi de societats passades.

En les últimes dècades, s'ha centrat l'atenció en les dones com a protagonistes també de la història. En aquest curs s'estudiarà, entre altres temes, el paper femení en les societats de l'antiguitat clàssica, en el període visigot hispà i en l'edat mitjana (cristiana, musulmana, jueva), com també en el Renaixement.

Viatge opcional

PREU: 65 € CLIENTS DE BANKIA - 100 € NO CLIENTS

EL PIANO. L'EVOLUCIÓ ESTILÍSTICA DEL PIANO EN LA HISTÒRIA DE LA MÚSICA

Professor: Andreu Riera Gomila

Durada: un o dos divendres al mes des del 25 d'octubre de 2019 al 12 de juny de 2020.

Horari: de 12 h a 13.15 h

Objectiu:

A través d'aquest curs de conferències/concerts, farem un recorregut musical des de la música barroca de J.S. Bach fins a la música pianística del segle XX, explorant sobretot els mestres clàssics com Mozart i Beethoven i diferents propostes musicals del romanticisme com les obres de Schubert, Chopin i Schumann. També abordarem els mestres de l'impressionisme francès, com Debussy i Ravel. I per acabar, la música del nostre geni espanyol, Manuel de Falla, i el compositor mallorquí, Jaume Mas Porcel, un exponent important del pianisme mediterrani del segle XX. Amb aquest recorregut, veurem com el llenguatge, la textura i la sonoritat del piano canvien contínuament segons l'estil musical i la personalitat de cada compositor.

Programa:

25 d'octubre de 2019. J.S. Bach. L'arquitecte de la música.

13 de desembre de 2019. W.A. Mozart. El prodigi de Salzburg.

20 de desembre de 2019. L. Van Beethoven. El geni musical alliberador de l'artista.

31 de gener de 2020. F. Schubert. El poeta musical romàntic.

28 de febrer de 2020. F. Chopin. La veu i essència del piano romàntic.

13 de març de 2020. R. Schumann. La passió poètica del piano.

3 d'abril de 2020. C. Debussy. Les noves sonoritats del piano.

24 d'abril de 2020. M. Ravel. El mestre de l'impressionisme.

22 de maig de 2020. M. de Falla. El geni de la música espanyola.

12 de juny de 2020. J. Mas Porcel. El nostre gran compositor del segle XX mallorquí.

VIURE L'ÒPERA! UNA APROXIMACIÓ DIFERENT PER GAUDIR-NE MILLOR

Professor: Francesc Bonnín Socias

Durada: del 30 d'octubre de 2019 al 3 de juny de 2020

Horari: dimecres de 18 h a 19.15 h

Objectiu:

Augmentar el gaudi de l'òpera a partir de l'enteniment.

Entendre el com i el per què de l'òpera a partir del coneixement dels diferents **elements musicals** (melodia, harmonia, contrapunt, instrumentació, la forma, la veu...), **dramatúrgics** (personatges, narració, blocs argumentals...), **estilístics i d'època o autor**.

Apreciar els diferents aspectes tècnics d'una manera simple i intuïtiva.

Metodologia:

A partir d'una òpera o d'una part d'ella, o d'un aspecte, es donen informacions i conceptes que permeten millorar la percepció i enteniment, augmentant la comprensió i el plaer.

Les sessions es faran amb gravacions i sobretot amb la paraula i les il·lustracions amb piano o cantades. Tot cercant sempre el contacte i la vivència del ponent com a director musical d'òpera i director artístic.

Programa:

30 d'octubre de 2019. *Aida* de Giuseppe Verdi. La presència coral a les diferents escenes. Segon acte: l'escena més gran mai escrita.

6 de novembre de 2019. *El Retablo de Maese Pedro* de Manuel de Falla. De titelles i bogeries... la poètica del absurd. Els colors orquestrals.

8 de gener de 2020. La veu a l'òpera. Tipus de veu i personatge. La impostació vocal. Evolució amb el pas del temps.

5 de febrer de 2020. *Suor Angelica* de Giacomo Puccini. Amor maternal, amor a Déu.

4 de març de 2020. Sexisme... Les relacions pares-fills a l'òpera. L'amor paternal i l'amor maternal.

25 de març de 2020. *Aida* de Giuseppe Verdi. La intimitat en el més gran espectacle. La intensitat emocional.

8 d'abril de 2020. *Una voce in off*. Xavier Montsalvatge. Una gran cantata. La tecnologia com a nou personatge.

22 d'abril de 2020. *Gianni Schicci*. I finalment... Puccini en fa una de còmica. La transició.

13 de maig de 2020. *La Traviata* de Giuseppe Verdi. El personatge. L'evolució vocal. Il·lustració i anàlisi d'Àries.

3 de juny de 2020. *Cavalleria Rusticana* de Pietro Mascagni. Passió i emotivitat. Bellesa i desesperació...

EL CANT DE LA SIBIL·LA: DE L'ORACLE DE DELFOS A PATRIMONI DE LA HUMANITAT

Professor: Francesc Vicens

Durada: del 27 de gener al 23 de març de 2020 (8 sessions d'1 h i 1 sortida de 2 h)

Horari: dilluns de 18.30 h a 19.30 h

Objectius:

- Analitzar el fet cultural insular a partir del Cant de la Sibil·la.
- Entendre el Cant de la Sibil·la i els seus canvis com una conseqüència del seu context històric.
- Aproximar-se al Cant com element social i emblemàtic de Mallorca.
- Entendre la Sibil·la com una expressió musical, poètica i literària constant a totes les èpoques.
- Comprendre el seu significat i valor al segle XXI.
- Donar importància al llegat cultural i musical de Mallorca a partir de la Sibil·la.
- Visitar els espais clau de la Sibil·la.

Metodologia:

A través d'audicions, imatges i fragments documentals, l'acreditat musicòleg Francesc Vicens oferirà un seguit de sessions destinades a conèixer el personatge de la Sibil·la i el seu Cant al llarg de la història. A través d'aquest curs ens aproximarem a una de les expressions musicals i culturals més emblemàtiques de Mallorca, inclosa dins la llista de Béns Immaterials del Patrimoni Immaterial de la UNESCO. El curs inclou l'audició en directe de distintes sibil·les.

Programa:

- La Sibil·la a l'Antiguitat Clàssica: l'oracle de Delfos.
- La processó dels profetes i el teatre litúrgic medieval.
- Què diu i com sona: els textos i les melodies de la Sibil·la.
- El Concili de Trento i les prohibicions del Cant.
- La Sibil·la romàntica i els mediadors dels tòpics actuals.
- El segle XX, l'emergència del Cant.
- La Sibil·la: Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO.
- "Les altres sibil·les", processos de nova creació i el futur del Cant.

Els cursos monogràfics es duran a terme en una aula amb el suport de material audiovisual. Tendran un total de 10 sessions.

Per poder dur a terme els cursos, es requereix un nombre mínim de 50 matriculats.

PREU: 65 € CLIENTS DE BANKIA - 100 € NO CLIENTS

ESTIMULACIÓ COGNITIVA

TALLER DE MEMÒRIA

Professores: Susana Monés i Macarena Sánchez

L'objectiu d'aquest taller és tractar, des de la prevenció, les alteracions cognitives que podem patir els adults a mesura que ens fem grans. S'adreça a persones a partir de 70 anys i s'ofereix en grups reduïts.

- Grup 1. Dimarts de 17.30 h a 19 h, del 22 d'octubre de 2019 al 19 de maig de 2020.
- Grup 2. Dimecres de 17 h a 18.30 h, del 23 d'octubre de 2019 al 20 de maig de 2020.
- Grup 3. Dijous de 16.45 h a 18.15 h, del 24 d'octubre de 2019 al 21 de maig de 2020.
- Grup 4. Dijous de 18.30 h a 20 h, del 24 d'octubre de 2019 al 21 de maig de 2020.

El taller tindrà un nombre màxim de 15 alumnes per grup. S'han de cobrir un mínim de places per poder realitzar el curs.

PREU: 140 € CLIENTS DE BANKIA - 180 € NO CLIENTS

TALLER DE ESCRITURA CREATIVA

Professor: Guillem Rosselló Bujosa

CURS D'INICIACIÓ GRUP A:

Durada: del 23 d'octubre de 2019 al 27 de maig de 2020
(quinzenalment)

Horari: dimecres de 17 h a 18 h.

CURS D'INICIACIÓ GRUP B:

Durada: del 30 d'octubre de 2019 al 3 de juny de 2020 (quinzenalment)

Horari: dimecres de 17 h a 18 h.

Objectius: aprendre a descriure els nostres sentiments i pensaments. Poder plasmar per escrit els records més llunyans. Aprendre a mesclar les nostres vivències per crear contes, relats, etc.

Possibilitat d'impressió - publicació d'un llibre amb els millors treballs. El curs tindrà un màxim de 10 alumnes i un mínim de 8.

PREU: 155 € CLIENTS DE BANKIA - 175 € NO CLIENTS

CURS AVANÇAT GRUP A:

Durada: del 23 d'octubre de 2019 al 3 de juny de 2020 (quinzenalment)

Horari: de 18.15 h a 19.30 h, primer dia de classe el 23 d'octubre.

CURS AVANÇAT GRUP B:

Durada: del 30 d'octubre de 2019 al 3 de juny de 2020 (quinzenalment)

Horari: de 18.15 h a 19.30 h, primer dia de classe el 30 d'octubre.

Objectius: intentar escriure relats més llargs o fins i tot escriure el seu propi llibre de relats, novel·la o poesia, etc.

En el curs es plantejarà la possibilitat d'imprimir o editar un llibre. Per poder-lo realitzar és imprescindible haver fet el curs d'iniciació. El curs tindrà un màxim de 15 alumnes i un mínim de 8.

PREU: 185 € CLIENTS DE BANKIA - 205 € NO CLIENTS

MATRÍCULA

Per formalitzar la matrícula: **del 7 a l'11 d'octubre** en el Centre de Cultura de "SA NOSTRA".

Horari: **d'11 h a 14 h.**

És necessari que presenteu el full d'inscripció emplenat en el moment de la matrícula. El pagament s'ha de realitzar amb la vostra targeta bancària.

Les places són limitades. Els cursos s'impartiran sempre que hi hagi el nombre mínim d'alumnes previst.

Inici dels cursos: setmana del 21 d'octubre.

Telèfon d'informació: 971-595 980 (d'11 h a 14 h).

www.fundaciosanostra.es

